

Szeged földet ad a hadbavonultak hozzátartozóinak.

— Az áprilisi közgyűlés. —

(Saját tudósítónktól.) Kedden délelőtt tartotta meg a tanács közgyűlést előkészítő ülését dr. *Cicatricis* Lajos főispán elnöklésével. A tárgysorozatot tulnyomó részben indítványok dominálják. Öt indítvány fölött kell majd a közgyűlésnek határozatot hozni. Bizonyára általános tetszésre fog találni a tanácsnak az a javaslata, hogy a város földhöz juttassa a hadbavonultak hozzátartozóit.

Dr. *Gerle* Imre a hustalan napok eltörlését célzó indítványára vonatkozólag a tanács javasolja, hogy a közgyűlés irjon föl a miniszterhez az indítvány értelmében a hustalan napok eltörléséért.

Dr. *Kószó* István kedden a következő indítványt nyújtotta be a polgármesterhez:

Nagyságos Polgármester Ur! A városi közgyűlés határozata alapján a fizetési előlegben részesült tisztviselő abban az esetben sem részesülhet 24 hónap előtt újabb fizetési előlegben, ha ez alatt, a 24 hónap alatt visszatörlesztendő előlegét hamarabb visszafizette. E határozat minden erkölcsi és jogi alapot nélkülöz, mert minden tisztviselőt megillet a fizetési előleg, akinek nincs fizetési előlege, tehát különösen most, a világháború által a fix fizetésű hivatalnokokra zúdított anyagi nyomás idején e — szerintem — elhibázott közgyűlési határozat kétszeresen érezteti hátrányos hatását, tehát tisztelettel indítványozom: méltóztassék a legközelebbi közgyűlésen a vonatkozó közgyűlési határozatnak a háború tartamára leendő fölfüggesztését kimondani és fölbevezésre és kormányhatósági jóváhagyásra való tekintet nélkül ezen hozandó határozatot végrehajtandónak kimondani, esetleg pedig a sérelmes határozatot teljesen hatályon kívül helyezni.

A tanács javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy fölhatalmazza a tanácsot, hogy az előlegek visszafizetése esetén egy év múltán is adhat újabb fizetési előlegeket.

Obláth Lipót a város februári közgyűlése elé indítványt terjesztett „bizonyos városi földek eladásáról.” A közgyűlés az indítványt kiadta a gazdasági szakbizottságnak véleményezés végett. A tanács keddi ülésén *Bokor* Pál helyettes-polgármester ismertette a gazdasági szakbizottság javaslatát. A gazdasági szakbizottság nem javasolja nagyobb földterületek eladását és az indítvány fölött napirendre-térést indítványoz a közgyűlésnek. A határozat indokolása szerint a városi földek nagyobb tömegben történő eladása megbolygatná a mai bérleti rendszert, ami nagy károsodással járna a bérlőkre nézve. A bérlőtől megfosztott kisgazdák agyán is kénytelenek lennének innen az ország más részébe elmenni, meg lévén fosztva a munkaalkalomtól, ezenkívül pedig földspekulációra is adna alkalmat a nagyobb földterületek eladása. A bizottság azon a véleményen van, hogy szó lehet kisebb városi földek eladásáról, amelyek kezelése nehéz és nem kívánatos, mint például a citekföldek is. Az ilyen földterületeket eladhatná a város a hadbavonultak hozzátartozóinak. A tanács mindenben hozzájárult a gazdasági szakbizottság javaslatához és ilyen értelmű javaslattal terjeszti az indítványt a közgyűlés elé.

Dr. *Dettre* János tiszti ügyésznek többtermelésre vonatkozó ismeretes indítványára a gazdasági szakbizottságnak az a véleménye, hogy a bérleti szerződéseknél az indítvány szerinti módosításánál egy bizottság működjön közre. A tanács magáévá tette a szakbizottság javaslatát.

Zombori Antal nyug. tanácsnok azt indítványozza, hogy a város 500 hold földön burgonyát termeljen. A gazdasági szakbi-

zottság javasolja az indítvány elfogadását. A tanács az indítványt ilyen értelmű javaslattal terjeszti a közgyűlés elé.

Bokor Pál helyettes-polgármester referálja, hogy Abaujtona vármegye törvényhatósága fölíratot intézett a kormányhoz, a melyben az ipari és kereskedelmi cikkek mákszimálását kéri. A fölíratot a vármegye megküldte a társtörvényhatóságoknak is, hozzájárulás végett. A tanács a fölíratot pártoló javaslattal terjeszti a közgyűlés elé.

Dr. *Gaal* Endre az újabb alapítványokról kiállított alapítóleveleket mutatja be. A Szegedi Kenderfonógyár 50.000 koronás alapítványt tett az ipari munkásoknak külföldön való kiképzésére. *Hutter* József 15.000 koronás alapítványt tett a szegény tanulók ruházatára és 10.000 koronát a városi felsőkereskedelmi iskola jó tanulóinak. *Winter* Ármin és *Fischhof* Henrik 1000—1000 koronás alapítványt tettek. A város köszönetét nyilvánítja az alapítóknak áldozatkészségükért.

A szegedi római katolikus plébánosok az évi 700 koronás káplántartási illetéknek fölemelését kérték a drágaságra való tekintettel. A tanács az illetéknek személynként számított 300 koronás fölemelését javasolja a háború tartamára. Szegeden jelenleg hét káplán van, tehát az illetékfölemelés 2100 kor. megterhelhetetést jelent a városra nézve.

Wilson felhívása az amerikai néphez.

— „Amerika az eljövendő békéért vette föl a harcot.” —

ROTTERDAM, április 17. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Wilson elnök fölhívást intézett az amerikai néphez, amelyben a háborúba való belépés után ad tanácsot nemzetének. Ugy látja, — mondja — hogy Amerika nem csupán önző életérdekekért kezdi a harcot, hanem az emberiség jogaiért és az eljövendő békéért vette föl a harcot. Hogy eredményt rjen el, hadilétszámra kell emelni a flottát és a hadsereget, de ennél még sokkal többet kell tenni. Nemcsak Amerikának kell magát fölfegyvereznie, hanem segítenie kell ebben szövetségeseit is. A hajógyárakban százszámra kell készíteni a hadihajókat, hogy ezek segítségével a német buvárhajók ellenére is bőségben szállíthassanak a szövetségeseinek municiót, ruhaneműt, fölszerelést, nyersanyagokat és élelmet. Élelmiszerekre a szövetségeseinek még a háború után is szükségük lesz. Fölhívja a katonai szolgálatra nem kötelezhető ifjakat és öregeket, hogy teljes erővel segítsenek a mezei munkákban, nehogy munkásihány álljon be. Külön fölhívást intéz Wilson a déli farmerekhez, hogy nagy tömegben állítsanak elő gyapotot.

Vizsgálat indult Miklós nagyherceg ellen a mazuri csata miatt.

Stockholm, április 17. A Ruszkoje Szlovo jelenti: Miklós nagyherceg ellen megindult a vizsgálat ama vád alapján, hogy ő volt az oka a Mazuri tavaknál szenvedett vereségnek.

A miniszterelnök válasza az ellenzéknek.

Értekezlet a munkapártban. — Gróf Zichy János bejelentette kilépését.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A munkapárt kedden este gróf *Khuen-Hédervary* Károly elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezlet megnyitása után az elnök bejelenti, hogy gróf *Zichy* Jánostól a következő levelet kapta:

Kegyelmes Uram! Vonatkozással az „Az Est” című lapban közzétett nyilatkozatára, van szerencsém becses tudomására hozni, hogy amikor fentartom azon elhatározásomat, hogy a munkapárt kötelékében megmaradok, egyuttal kijelentem, hogy a Nemzeti Munkapárt Országos Köréből kilépek.

Midőn arra kérem Excellenciádat, hogy ezen elhatározásomat a pártkör tagjainak tudomására hozni sziveskedjék, vagyok magamat Excellenciád további jóindulatába ajánlva kiváló tisztelettel gróf *Zichy* János.

A levél felolvasása után az elnök kijelentette, hogy mivel gróf *Zichy* levonta az ügy konzekvenciáját, a további tárgyalás felesleges. A levél tartalmát az értekezlet tudomásul vette. Majd gróf *Tisza* István miniszterelnök emelkedett szólásra és a következőket mondta:

— Nem szeretnék tovább belemélyedni ebbe a békaegérharcba, mely a nagy világháború eseményei között a magyar közéletben kifejlődni látszik és ezért bármintemű polémiába bocsájtkozni azokkal, akik a legutóbbi időben e kérdéssel kapcsolatban az ellenzéki részről véleményt nyilvánítottak. Röviden csak két kijelentésre szorítkozom. Legutóbbi beszédemből először is felolvasom azt a passzust, amely az ellenzék vezéreit arra indította, hogy öfelsége előtt az ismert lépést megtegyék. Ebben a passzusban ezeket mondtam:

„Engedjétek meg, hogy hallgatással mellőzzem azt a rendszert, vagy labirintusát a jól értesült suttogásoknak, a titkosan kifejtett félhazugságoknak, melyek a kihallgatások körül lefolytak. Igazán én szégyellem magamat, hogy a magyar közéletnek vezető tényezői körül ilyen rendszere a politikának látszó akcióknak kifejlődött.”

Ez az eredeti szövege az én kijelentésemnek. Most kérdem, lehet-e joggal azt mondani, hogy akkor, amikor én a politikának látszó akciókról beszéltem, hogy én ez alatt azt értettem, hogy öfelsége mit mondott az audiencián az ellenzéki vezéreknek. Én ezt nem hiszem és ezért egyszerűen konstátalom, hogy mindenki előtt világossá tegyem, hogy értettem a kicsinyes pletykáknak egész nagy tömegét, amely arra irányult, hogy a küszöbön álló kormányválságnak és a jelenlegi kormány elejtésének híréhez hozzáadják a lapokba.

A másik észrevételem *Andrássynak* arra a kijelentésére vonatkozik, mely szerint most már öfelségének egy általuk nyilvánosságra hozott állásfoglalásával állunk szemben, a mely a kormány állásfoglalásával nem egyezik, minél fogva tehát, mint ő mondja, nincs meg az alkotmányos kormányzás azon elő-